

Talouden ja toiminnan seurantaraportti 2/2017

- Verotuloennuste vastaa talousarviota, mutta jää 10 miljoonaa edellisvuotta pienemmäksi
- Sosiaali- ja terveystoimi ennustaa 1,6 miljoonan ja sivistystoimi 1,2 miljoonan toimintakatteen ylitystä talousarvioon nähden
- Mittavat talonrakennusinvestoinnit etenevät suunnitellusti
- Terveysperusteiset poissaolot ovat vähentyneet

Yleinen taloustilanne

Suomen talous kasvaa uusimpien ennusteiden mukaan noin 2-3 prosenttia tänä vuonna. Myönteinen suhdannekehitys on laajentunut jo useille toimialoille.

Suomen talouskasvun vahvistuminen on näkynyt työllisyyden paranemisena. Työllisyyden odotetaan suhdannetilanteen ansiosta edelleen kohenevan lähivuosina. Ennusteen mukaan myös työllisten määrä kasvaa. Työllisyysaste on noussut 69,3 prosenttiin ja vuonna 2018 ylitetään 70 prosentin taso. Muihin pohjoismaihin verrattuna Suomen työllisyysaste on silti matala. Maan hallituksen tavoitteena on ollut nostaa työllisyysaste 72 prosenttiin.

Työttömyysaste laski jo heinäkuussa 7,5 prosenttiin. Inflaation paluu tosin nakertaa kuluttajien ostovoiman kasvun vain hieman plusmerkkiseksi. Matalat korot helpottavat edelleen velallisten kotitalouksien asemaa.

Inflaatio kiihtyy vuonna 2017 hieman, mutta jää hitaammaksi kuin euroalueella. Vaikka kilpailukykysovimuksen myötä maltillinen työvoimakustannusten kasvu hillitsee kuluttajahintojen nousupaineita, positiivinen suhdannetilanne, kokonaiskysynnän koheneminen ja tuontihintojen nousu kiihdyttävät inflaatiota hieman.

Suhdannetilanteen paraneminen helpottaa julkisen talouden tasapainoa, mutta ei riitä julkisen talouden kestävyysvajeen korjaamiseen. Paras tapa korjata kestävyysvajetta ovat rakenteelliset uudistukset. Suomen julkisen talouden menot ovat lähivuosina yhä kokonaistuloja suuremmat, minkä vuoksi valtio ja kunnat velkaantuvat lisää. Julkisen talouden velkasuhdetta kasvattaa väestön ikääntymisestä aiheutuva hoito- ja hoivamenojen kasvu, joka jatkuu nopeana myös 2020-luvulla.

Euroopan keskuspankki pitää ohjauskorot yhä poikkeuksellisen matalina. Lyhyet korot pysyivät negatiivisina vuoteen 2018 asti. Pitkät korot ovat jo hitaasti kääntyneet ylöspäin.

Kaupungin talousarvion toteutuminen

Talouden seurantaraportti on laadittu elokuun lopun tilanteen perusteella. Varsinaisen seurantaraportin lisäksi on koottu [BI-kuukausiraportti](#), jolla pystyy porautumaan ja paneutumaan talouslukuihin tarkemmin. Tämä uusi työkalu liittyy olennaisesti kaupungin tiedolla johtamisen ohjelmaan.

Käyttötaloustuloista on toteutunut noin 68 milj. euroa, mikä on 66 prosenttia talousarviosta. Käyttötalouden tulot ovat runsaat 2 miljoonaa euroa suuremmat kuin vuotta aikaisemmin.

Käyttötalousmenoja on syntynyt 230 milj. euroa, mikä on 66 prosenttia talousarviosta. Käyttömenot ovat laskeneet edellisestä vuodesta noin 2 miljoonaa euroa. Vertailu edelliseen vuoteen sisältää kuitenkin useita merkittäviä rakenteellisia muutoksia. Käyttömenoja vähentää toimeentulotuen maksatuksen siirto Kelaan, mikä on vuositasolla noin 6 miljoonaa euroa. Kilpailukykysovimuksen mukaisesti palkkojen sivukulut laskevat noin 3 miljoonaa euroa ja lomarahojen leikkaus kolmanneksella vähentää henkilöstömenoja noin 2 miljoonaa euroa.

Verotulotilitykset ovat kasvaneet elokuun lopussa edellisestä vuodesta noin 1,3 miljoonaa euroa ja valtionosuudet ovat laskeneet noin miljoonaa euroa. Koko vuoden verotulot ylittänevät talousarviossa arvioitua määrää, mutta jäävät noin 10 miljoonaa euroa edellisvuotta pienemmiksi. Verotulojen supistuminen johtuu edellisvuoden oikaisutilityksistä, jotka olivat liian suuret ja kilpailukykysovimuksesta, jonka perusteella palkansaajien verotus kevenee. Myös yhteisöverojen tilitysoisuuden lasku vähentää verotuloja. Valtionosuuksien ennuste koko vuodeksi on 2 miljoonaa euroa edellisvuotta vähemmän.

Investoinneista on toteutunut 27 milj. euroa eli 48 prosenttia. Talonrakennusinvestoinneista on toteutunut 47 % ja kuntatekniikan investoinneista 50 %.

Lainojen lyhennykset olivat 14,9 miljoonaa euroa. Kaupunki nostaa 50 miljoonan euron talousarviolainan lokakuussa. Lainalla rahoitetaan noin puolet meneillään ja käynnistymässä olevien noin 100 miljoonan euron koulu- ja päiväkotinvestointien rahoitustarpeesta. Talousarviolainojen korkomenot olivat raportointijaksolla 0,7 miljoonaa euroa. Lainojen keskiporko oli 0,6 %.

Tuloslaskelma ja käyttötalous

TULOSLASKELMA	TA2017+m	TOT 8/2017	TOT-%	TOT 8/2016
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	28 271 900	15 854 408	56,1	16 720 241
Maksutuotot	15 868 000	9 946 305	62,7	9 630 005
Tuet ja avustukset	4 944 300	4 039 142	81,7	5 468 814
Vuokratuotot	38 771 400	26 058 939	67,2	24 098 487
Muut toimintatuotot	15 018 400	11 742 166	78,2	9 036 050
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	102 874 000	67 640 960	65,8	64 953 598
Valmistus omaan käyttöön	1 117 300	244 706	21,9	416 502
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-104 349 700	-71 441 299	68,5	-71 975 135
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-22 860 800	-15 510 717	67,8	-16 703 175
Muut henkilösivukulut	-5 342 600	-3 416 576	63,9	-4 647 595
Palvelujen ostot	-140 903 900	-91 537 557	65,0	-90 122 424
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-13 271 600	-9 086 854	68,5	-8 357 663
Avustukset	-17 682 600	-10 783 024	61,0	-14 037 193
Muut toimintakulut	-43 618 000	-28 542 220	65,4	-26 194 202
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-348 029 200	-230 318 246	66,2	-232 037 387
TOIMINTAKATE	-244 037 900	-162 432 581	66,6	-166 667 287
Verotulot	219 000 000	153 325 239	70,0	151 970 976
Valtionosuudet	48 500 000	33 260 618	68,6	34 293 834
Rahoitustuotot ja -kulut	1 000 000	806 057	80,6	217 936
VUOSIKATE	24 462 100	24 959 332	102,0	19 815 459
Suunn.mukaiset poistot	-20 500 000	-12 431 121	60,6	-18 590 379
TILIKAUDEN TULOS	3 962 100	12 528 210	316,2	1 225 080
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)				
Varausten lis.(-)tai väh.(+)				
Rahastojen lis.(-) tai väh.(+)				
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	3 962 100	12 528 210	316,2	1 225 080

KÄYTTÖTALOUS	TA2017+m	TOT 8/2017	TOT-%	TOT 8/2016
Konsernihallinto				
Toimintatuotot	61 665 400	40 989 727	66,5	36 935 464
Toimintakulut	-58 995 500	-36 587 731	62,0	-35 708 879
Konsernihallinto yhteensä	2 669 900	4 401 996	164,9	1 226 584
<i>Konsernijohto</i>				
<i>Toimintatuotot</i>	<i>47 281 800</i>	<i>30 363 234</i>	<i>64,2</i>	<i>27 624 645</i>
<i>Toimintakulut</i>	<i>-41 013 500</i>	<i>-25 158 575</i>	<i>61,3</i>	<i>-24 470 398</i>
<i>Konsernijohto yhteensä</i>	<i>6 268 300</i>	<i>5 204 658</i>	<i>83,0</i>	<i>3 154 246</i>
<i>Kaupunkikehitys</i>				
<i>Toimintatuotot</i>	<i>14 383 600</i>	<i>10 626 493</i>	<i>73,9</i>	<i>9 310 819</i>
<i>Toimintakulut</i>	<i>-17 982 000</i>	<i>-11 429 156</i>	<i>63,6</i>	<i>-11 238 481</i>
<i>Kaupunkikehitys yhteensä</i>	<i>-3 598 400</i>	<i>-802 663</i>	<i>22,3</i>	<i>-1 927 662</i>
Sosiaali- ja terveystoimi				
Toimintatuotot	17 348 100	10 720 398	61,8	10 958 156
Toimintakulut	-159 870 400	-106 492 905	66,6	-109 700 856
Sosiaali- ja terveystoimi yhteensä	-142 522 300	-95 772 507	67,2	-98 742 700
Sivistystoimi				
Toimintatuotot	10 938 300	6 861 361	62,7	7 269 044
Toimintakulut	-115 479 400	-78 221 446	67,7	-77 529 657
Sivistystoimi yhteensä	-104 541 100	-71 360 085	68,3	-70 260 613
Pelastuslaitos				
Toimintatuotot	14 039 500	9 314 180	66,3	10 207 436
Toimintakulut	-13 683 900	-9 016 164	65,9	-9 097 995
Pelastuslaitos yhteensä	355 600	298 016	83,8	1 109 441
TOIMINTATUOTOT	103 991 300	67 885 666	65,3	65 370 100
TOIMINTAKULUT	-348 029 200	-230 318 246	66,2	-232 037 387
TOIMINTAKATE	-244 037 900	-162 432 581	66,6	-166 667 287

Rahoituslaskelma ja verotulot

RAHOITUSLASKELMA	TA2017+m	TOT 8/2017	TOT-%	TOT 8/2016	Kuukausi (1000 €)	Kunnallisvero	Yhteisövero	Kiinteistövero	Yhteensä
TOIMINNAN RAHAVIRTA					TILITETYT VEROT				
Vuosikate	24 462 100	24 959 332	102,0	19 815 459	Tammikuu	16 283	1 162	30	17 475
Tulorahoituksen korjaukset	-5 945 000	-10 140 087	-170,6	-5 464 752	Helmikuu	21 127	1 009	8	22 144
* Yhteensä	18 517 100	14 819 245	80,0	14 350 707	Maaliskuu	16 735	709	-10	17 434
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					Huhtikuu	17 813	694	126	18 633
Investointimenot	-56 347 000	-27 155 736	48,2	-16 906 781	Toukokuu	18 356	4 796	81	23 233
Rahoitusosuudet investointimenoihin	332 000			0	Kesäkuu	16 363	590	33	16 986
Käyttöomaisuuden myyntitulot	5 945 000	11 313 532	190,3	5 734 978	Heinäkuu	18 927	609	62	19 598
* Yhteensä	-50 070 000	-15 842 204	31,6	-11 171 803	Elokuu	16 602	1 030	189	17 821
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA YHTEENSÄ					ENNUSTE				
	-31 552 900	-1 022 959	3,2	3 178 904	Syyskuu	15 500	800	8 000	24 300
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET					Lokakuu	15 500	800	6 000	22 300
Antolainasaamisten lisäykset	-5 717 600	-5 834 071	102,0	-3 191 027	Marraskuu	0	800	2 000	2 800
Antolainasaamisten vähennykset		1 872 683			Joulukuu	16 600	400	100	17 100
* Yhteensä	-5 717 600	-3 961 387	69,3	-3 191 027	TILITYS + ENNUSTE				
LAINAKANNAN MUUTOKSET					189 806	13 399	16 619	219 824	
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	55 600 000				TALOUSARVIO	186 600	15 500	16 900	219 000
Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset	-24 000 000	-14 907 688	62,1	-12 944 144	POIKKEAMA	3 206	-2 101	-281	824
* Yhteensä	31 600 000	-14 907 688	-47,2	-12 944 144					
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET									
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset		600 631		-46 452					
Saamisten muutos		11 013 354		12 197 620					
Korottomien velkojen muutos		-12 708 602		-15 556 846					
* Yhteensä		-1 094 617		-3 405 678					
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA YHTEENSÄ									
	25 882 400	-19 963 693	-77,1	-19 540 849					
RAHAVAROJEN MUUTOS									
	-5 670 500	-20 986 652	370,1	-16 361 945					

Investoinnit

Talonrakennushankkeet

Talonrakennusinvestointi määrärahoja on käytetty tähän mennessä vähemmän kuin tasainen rahankäyttö olisi edellyttänyt. Talonrakennusinvestointikohteiden määrärahojen budjetointi on haasteellista, koska rakennustyön alettua rakennuttaja siirtää toteutus- ja aikatauluvastuun pääurakoitsijalle ja koska tilaajan maksuvelvollisuus on sidottu työn etenemiseen, ovat rakennuttajan vaikuttamismahdollisuudet rajalliset. Asiaan vaikuttaa myös se, että loppuvuodesta valmistuu rakennushankkeita ja merkittäviä maksuposteja lankeaa maksettavaksi kun kohteet otetaan vastaan.

- Gammelbackan päiväkotito: Päiväkotito on valmistunut ja otettu käyttöön.
- Peippolan päiväkotito: Päiväkotito on ottanut Gammelbackan päiväkodin entiset väistötilat käyttöön. Vanha päiväkotirakennus on purettu ja uuden päiväkodin rakentaminen etenee aikataulun mukaisesti.
- Mäntykummun päiväkotito: Päiväkotito on valmistunut ja otettu käyttöön. Vanha päiväkotirakennus on purettu.
- Toukokuoren päiväkotito: Uuden päiväkodin rakentaminen etenee aikataulun mukaisesti.
- Tolkisten koulu, uudisrakennus: Uuden koulun maanrakennustyöt ovat meneillään ja rakennustyöt ovat käynnistymässä.
- Kevätkummun koulu ja Vårberga skola: Koulun rakentaminen on loppusuoralla. Koulun on tarkoitus muuttaa uusiin tiloihin syysloman aikana.
- Koulujen korjaus: Linnankosken lukion purkutyöt on pääosin suoritettu. Linnajoen koulun lattiapäällysteet on vaihdettu osassa koulua kesän aikana ja työt kellarikerroksen osalta jatkuvat. Keskuskoulun korjaustyöt ovat loppusuoralla.
- Grännäs skola: Grännäs skolan suunnittelutyö on valmistunut ja urakkatarjoukset on saatu.
- Tolkis skola: Hankesuunnitelma on hyväksytty ja suunnittelutyö on meneillään. Työ etenee aikataulun mukaisesti.
- Västra enhetskolan: Hankesuunnitelma on hyväksytty ja suunnittelutyö on meneillään. Työ etenee aikataulun mukaisesti.

INVESTOINNIT	TA2017+m	TOT 8/2017	TOT-%
KAUPUNGINHALLITUS			
Investointimenot	-42 473 000	-20 073 386	47,3 %
KAUPUNKIKEHITYSLAUTAKUNTA			
Investointimenot	-9 021 000	-4 659 255	51,6 %
SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNTA			
Investointimenot	-942 000	-80 392	8,5 %
SIVISTYSLAUTAKUNTA			
Investointimenot	-2 624 000	-1 558 329	59,4 %
PELASTUSLAITOS			
Investointimenot	-1 287 000	-784 374	60,9 %
Valtionosuudet	332 000	0	0,0 %
INVESTOINNIT YHTEENSÄ			
Investointimenot	-56 347 000	-27 155 736	48,2 %
Valtionosuudet	332 000	0	0,0 %
Yhteensä	-56 015 000	-27 155 736	48,5 %

Henkilöstö

	2014	2015	2016	2017
HENKILÖSTÖMÄÄRÄ				
tilanne 31.8.				
Vakinaiset	2 762	2 741	2 710	2 672
Määräaikaiset	784	720	742	795
Lyhytaikaiset	33	34	36	20
Yhteensä	3 579	3 495	3 488	3 487
TERVEYSPERUSTEISET POISSAOLOPÄIVÄT				
Tammi-elokuu				
1-5 päivää	7 861	8 206	8 294	7 969
6-60 päivää	16 744	17 723	17 972	16 452
61-180 päivää	4 820	4 971	5 184	3 707
yli 180 päivää	2 180	1 708	2 077	1 212
Yhteensä	31 604	32 608	33 527	29 339
Työtapaturmista johtuvat poissaolopäivät	1 415	1 233	1 438	1 288

Konsernijohto

	TOT 8/2016	TA 2017+m	TOT 8/2017	TOT %	ENNUSTE 2017	POIKKEAMA
Toimintatuotot	24 791 068	42 783 300	27 718 122	64,8	42 783 300	0
Toimintakulut	- 21 346 969	-36 427 100	-21 878 583	60,1	-36 427 100	0
Toimintakate	3 444 099	6 356 200	5 839 539	91,8	6 356 200	0

Hallintojohto

Uusi valtuusto aloitti toimintansa kesäkuussa. Hallintojohto on touko-elokuussa keskittynyt pitkälti uusien luottamushenkilöiden tietojen keräämiseen, järjestäytymisen valmisteluun ja kouluttamiseen, samoin kuin nyt ensimmäistä kertaa sidonnaisuusilmoitusten keräämiseen. Samalla uuden kuntalain viimeisetkin pykälät astuivat voimaan ja aiheuttivat mm. henkilötietojen käsittelyn ohjeistukseen muutoksia.

Asiakkuudenhallintajärjestelmän (D365) käyttöönotto jatkui edelleen tiiviinä siten, että uusittu portaali julkaistiin 16.6. Myös tunnistaumisen siirto Vetuma-tunnistuksesta suomi.fi-pohjaiseksi toteutettiin pääosin. Tiedonohjaussuunnittelun ensimmäinen vaihe, tehtäväluokitus, saatiin lähes valmiiksi keväällä. Sen jälkeen ryhdyttiin valmistautumaan syksyllä aloitettavaan tiedonohjaussuunnitelmien tekoon.

Verkkosivuilla olevien palvelutietojen muokkaamiseen ja niiden siirtoon kansalliseen palvelutietovarantoon saatiin valtion avustusta, ja työtä tehtiin viestinnässä tiiviisti huhtikuun alusta kesäkuun loppuun. Palvelutiedot ovat nyt näkyvissä palvelutietovarannossa, vaikkakin työtä on vielä jäljellä. Tietoturvaryhmä aloitti työn EU-tietosuoja-asetuksen voimaantuloon valmistautumisessa mm. henkilörekisterikartoituksella. Työtä jatketaan syyskaudella.

Rahoitusjohto

Seuraavan vuoden talousarvion valmistelu jatkuu. Kaupunginhallitus on hyväksynyt talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen laatimisohteet ja talousarvioketyn. Valmistelu on edennyt yhteistyössä toimialojen kanssa. Kaupunginjohtajan talousarvioesitys valmistuu lokakuussa. Kaupunginhallitus käsittelee talousarviota lokakuun kokouksissaan ja kaupunginvaltuusto marraskuussa.

Kaupungin henkilövakuutukset, omaisuusvakuutukset sekä vastuu- ja oikeusturvavakuutukset on kilpailutettu yhtenä kokonaisuutena. Kaupungin vakuuttajana jatkaa vakuutusyhtiö If.

Konserniohjausta on vahvistettu ja täydennetty. Omistajapolitiikan periaatteet ja omaisuseräkohtaiset linjaukset on hyväksytty. Konserniyhteisöjen hallitusten jäsenten nimittämisen ja hallitustyöskentelyn tavoitteiden periaatteet on hyväksytty. Touko-elokuun aikana toteutettiin 2 kpl EU-kynnysarvon ylittävää hankintaa ja 3 kpl kansallisen kynnysarvon ylittävää hankintaa. Keskitettyjä hankinta- sopimuksia on 25 kpl.

Henkilöstöjohto

Vuoden 2016 lopulla alkaneen työkykyjohtamisen projektin ensimmäinen vaihe valmistui. Projektissa on päivitetty kaupungin ohjeistus aktiiviseen työkyvyn tukemiseen liittyen, otettu käyttöön korvaavaan työn ohjeistus ja VatuPassi työkalu esimiehen ja työntekijän keskustelujen tueksi. Toimintamallin laajamittainen perehdyttäminen on aloitettu. Terveysperusteiset poissaolot ovat vähentyneet selkeästi tammi-elokuun aikana verrattuna vuoden 2016 vastaavaan ajankohtaan. Koko vuoden toteumaan vaikuttaa kuitenkin syksyn epidemiatilanne.

Keväällä toteutetun henkilöstökyselyn tuloksia on käsitelty työpaikoilla ja niiden perusteella laaditaan paraikaa kehittämissuunnitelmia vuosille 2017-2020.

Tehtäväaluepäälliköiden, sosiaali- ja terveystoimen esimiesten sekä lääkäreiden työn vaatimusarviointi – järjestelmät on laadittu. TVA-järjestelmiä päivitetään jatkuvasti. Esimieskoulutus on edelleen painottunut työkykyjohtamisen kehittämissuunnitelmaan liittyvän VatuPassi-työkalun käyttöönottovalmennuksiin. Helmikuussa käynnistyi uusi, oppisopimuksella suoritettava lähiesimiestutkintoon johtava koulutus.

Henkilöstöjohtaja on osallistunut sote- ja maakuntauudistuksen HR-johtajaverkoston toimintaan.

Kesänuorille on tarjottu 105 kesätyöpaikkaa kaupungin eri yksiköissä. Kaupungin kesätyötä haki yhteensä 661 nuorta. Yritykset ja yhteisöt varasivat yhteensä 145 kesätyöpaikkaa nuorten kesätyöllistämiseen. Liikuntaseteleitä on myyty yhteensä 15 480 kappaletta. Kiitokseksi hyvästä työstä vuoden 2016 positiivisen tuloksen saavuttamiseksi kaupunki tarjosi työntekijöilleen elokuvaillan huhti-toukokuun aikana. Elokuvaillan osallistui 782 työntekijää.

Toimitilajohto

Vuoden alussa tehdyn organisaatiouudistuksen, jossa toimitilajohto otti isomman vastuun kiinteistöjen korjaus- ja ylläpitotyöstä, käyttöönotto on jatkunut. Uudistuksen myötä siirtyi myös henkilöitä Porvoon tilapalvelulta toimitilajohtoon. Alkuvuoden kokemukset ovat osoittaneet, että nykyiset henkilöstöresurssit eivät riitä saamaan kiinteistöjen ylläpitoa siihen tasoon, mikä sen tulisi olla.

Tällä hetkellä on meneillään useampia talonrakennusinvestointikohteita. Projektijohto ja työmaavalvonnat tehdään useassa kohteessa ulkopuolisilla konsulteilla.

Strategiset sitovat tavoitteet	Status 8/2017
Henkilöstöresurssien turvaaminen; Vähennämme terveysperusteisia poissaoloja siten, että kaupungin keskimääräiset terveysperusteiset poissaolot ovat enintään 14 pv/henkilö	Ennuste 13,5 pv/henkilö.
Parannamme palvelutuotannon kustannustehokkuutta ja tuottavuutta ottamalla käyttöön kustannustehokkaita ICT-ratkaisuja ja yhdenmukaistamalla tietojärjestelmien kokonaisarkkitehtuuria. Viemme pääosin päätökseen asiakkuudenhallinnan järjestelmän (CRM) käyttöönoton.	Uusi portaali D365 julkaistiin 16.6. Tavoite toteutuu.
Lisäämme asukkaiden osallistumismahdollisuuksia. Tuemme toimialoja palvelujen kehittämisessä yhdessä asiakkaiden kanssa. Kehitämme edelleen asiakkuuksien hallinnan (CRM) järjestelmän käytettävyyttä koko kaupungissa.	Uusi portaali D365 julkaistiin 16.6. Tavoite toteutuu.

	TOT 8/2016	TA 2017+m	TOT 8/2017	TOT %	ENNUSTE 2017	POIKKEAMA
Toimintatuotot	2 833 542	4 497 500	2 645 111	58,8	4 280 000	-217 500
Toimintakulut	-2 996 548	-4 263 600	-3 049 923	71,5	4 279 256	-15 656
Toimintakate	-163 007	233 900	-404 811	-173,1	744	-233 156

Strategiaa on toteutettu ottamalla palvelunhallintajärjestelmä käyttöön 1.7.2017 alkaen. Järjestelmä tukee asiakaslähtöisyyttä sekä digitalista kehittymistä. Palvelupyynnöitä voi tehdä 24/7, pyynnöt luokitellaan ja niille luvataan käsittelyaika ja käsittelyä pystyy seuraamaan ja koko prosessi on läpinäkyvämpi. Vähitellen myös raportteja saadaan sekä ict-toiminnan johtoryhmälle että asiakkaille ja käyttäjille.

Toimintaympäristössä suurin muutos on muutto uusiin toimitiloihin sisäilmaongelmien takia. Työprosesseja tarkistetaan ja pyritään paperittomampaan toimistoon. Tämä vähentää myös logistiikkaa kaupungin yksiköiden välillä. Päämääränä on prosessien suoraviivaistaminen. Muutto heijastuu väliaikaisesti palvelujen saatavuuteen.

Toiminta on toteutunut pääasiallisesti suunnitellusti. Muutto uuteen toimitilaan aiheuttaa merkittäviä ei budjetoituja kustannuksia. Lisäksi tietoteknisten ratkaisujen myötä kustannusten kasvu on hieman ennustettua suurempaa.

Riskit toiminnassa kohdistuvat resursseihin. Monta suurehkoa projektia on käynnissä kuten O365 käyttöjärjestelmään siirtyminen ja uuden HR-henkilöstö järjestelmän uusiminen. Tavoitteisiin pääseminen osto- ja myyntilaskujen osalta on Q2 osalta jäätyä alle, pyrkimyksenä on vielä panostaa loppuvuodesta tavoitteisiin.

Strategiset sitovat tavoitteet	Status 8/2017
Sähköisten ostolaskujen kasvattaminen 75 prosenttiin	70 % (n. 500 ylimääräistä paperista avustuskasvua touko-kesäkuussa)
Sähköisten myyntilaskujen kasvattaminen 35 prosenttiin	31 % Laskuhotellin kautta menevistä laskuista.

Kaupunkikehitys

	TOT 8/2016	TA 2017+m	TOT 8/2017	TOT %	ENNUSTE 2017	POIKKEAMA
Toimintatuotot	8 714 818	11 535 100	10 066 507	87,3	11 535 100	0
Toimintakulut	-10 333 724	-16 361 700	-10 477 531	64,0	-16 361 700	0
Toimintakate	-1 618 905	-4 826 600	-411 024	8,5	-4 826 600	0

Elinkeinot, matkailu ja markkinointi

Toiminta on edennyt strategian mukaisesti ja talousarvio on toteutunut suunnitellusti. Matkailu- ja markkinointiyksikössä on toteutettu vuosisuunnitelman mukaisia toimenpiteitä. Porvoossa on vierailut useita kansainvälisiä ja kotimaisia toimittajia, matkanjärjestäjiä sekä bloggaajia, joille yksikön henkilöstö on esitellyt Porvoota ja sen matkailukohteita. Kiertäviä matkailuneuvoja eli Porvoo Helppöjä on palkattu kesäksi. Kesällä matkailuneuvonta on toiminut Taidetehtaan lisäksi Galleria Vanhassa Kappalaisentalossa Vanhassa Porvoossa. Uudistettua karttaesitettä on kesän aikana jaettu matkailuneuvonnoissa, alueen yrityksissä sekä uusissa esitelineissä ympäri kaupunkia. Matkailu- ja markkinointiyksikkö on ollut mukana tuottamassa Cachecon geokätköilytapahtumaa, jossa vieraili noin 2 000 ihmistä. Omakotitontteja on markkinoitu toukokuussa suunnitellun mukaisesti yhdessä maapolitiikan kanssa.

Maapolitiikka

Kerrostaloasuntojen rakentaminen ja sitä kautta tonttien kysyntä on vilkastunut ennen kaikkea Länsirannan alueella. Myös omakotitonttien kysyntä on vilkastunut vuoden takaisesta. Tontinmyyntitulojen kehitys on ollut merkittävästi ennakoitua parempaa. Kaupunginvaltuuston päätöksellä 12.6.2017 tehtiin talousarvioon muutos tontinmyyntituloarvion korottamisesta 2 miljoonalla eurolla.

Tulot mahdollisesti ylittävät talousarvion. Valmistelua on tehty mm. liittyen Kullon yritysalueen kaavoituksen edellyttämiin mittaviin maankäyttösopimuksiin. Yksityisen maan kaavoittamisen mukanaan tuoma katualueiden haltuunotto työllistää merkittävästi arvioitua enemmän. Raakamaata on hankittu tulevaisuuden työpaikkarakentamisen tarpeisiin Tolkkisista. Omakotitonttien markkinointitavoite (100 tonttia) näyttää täyttyvän.

Kaupunkisuunnittelu

Kaupunkisuunnittelussa on ollut strategian mukaisesti painopisteenä Länsiranta, jonne hyväksyttiin alkuvuonna kolme keskeistä asemakaavaa: Point-Hellberginmäki, Aleksinpolku ja hotelli-market-asuntokaava taidetehtaan tuntumaan. Niillä varmistetaan sekä tonttitarjonnan riittävyys että Länsirannan tuleva kehitys osana Porvoon keskustaa. Toimintaympäristössä ei odoteta merkittäviä muutoksia. Talousarvion toteutuminen pysyy nettomenojen puitteissa. Edelleen joudutaan tarkkaan priorisoimaan kaavatyöt niiden kiireellisyyden ja merkittävyyden pohjalta.

Kuntatekniikka

Ympäristöohjelman mukaisia pilaantuneiden maiden puhdistuksia on tehty Länsirannan alueella. Asiakaspalvelujärjestelmä CRM on otettu käyttöön ja seuraavaksi talven 2018 aikana testamme FIELD SERVICE-palvelua, jossa mm. kuntalaisilta tulleet palvelupyynnöt voidaan välittää suoraan työntekijälle. Pysäköintitulot tulevat laskemaan vuositasolla Rihkamatorin pysäköintialueen sulkemisesta johtuen. Menetetty tulot tullaan kompensoimaan muita menoja karsimalla. Liukkaudentorjuntaa on tehty ennakoitua enemmän normaalitalveen verrattuna, aurau- ja lumenkuljetuskuluissa on tullut säästöjä. Kuntatekniikka siirtyi dieseliä käyttävän konekaluston osalta 100 % biodieselin (Neste My) käyttöön. Käyttötalouden talousarvion toteutuminen pysyy nettomenojen puitteissa. Domargårdin jätteensijoitusalueen 2. jätetäytön sulkemistyöurakkaa varten tulee vuoden 2017 tilinpäätökseen tehdä 900 000 € varaus. Mätäjärven ympäristöluoprosessi on kesken. Investointikohteisiin liittyviä työn alla olevia suunnittelukohteita on yli 15, syksyn aikana käynnistettäviä investointien suunnittelukohteita on ohjelmassa tällä hetkellä 15 kohdetta. Lisäksi suunnittelun ohjelmassa on kaavoituksen tarvitsemat tarkastelut, joita ei tällä hetkellä ehditä olemassa olevilla resursseilla hoitaa. Toimintaympäristöön ei ole tiedossa muutoksia.

Kuntatekniikan investoinnit

Itä-Mensaksen kaava-alueen Länsi-Haikkoon rakennustyöt ovat olleet käynnissä talven 2016-2017 aikana, valmiusaste I rakennusalueella on n. 70 %. Itä-Mensas valmistuu talonrakentajille keväällä 2018. Joen itärannan tukimuurityöt aloitettiin toukokuun alussa, työt valmistuvat vuoden 2018 lopussa. Porvoon joen itärannan kevenys- ja kiveystyöt valmistui kesäkuussa. Mannerheiminkadun eteläpuolen kevyenliikenteenväylän uudistaminen jatkuu ja on valmiina alkusyksystä. Kullon ja Tyysterin välisen (mt 170) kevyen liikenteen väylän työt ovat meneillään. Aleksanterinkadun esteettömyystyöt on aloitettu elokuussa. Kerkkoon uuden asuinalueen rakentaminen on lähtenyt käyntiin valmistelevilla töillä. Kuninkaanportti III:n kaava-alueella tehdään katualueita sekä kunnallisteknisiä töitä. Rihkamatorin ympäristön kunnostustyöt jatkuvat syksyllä. Aurinkolaaksontien ylittävän liikuntasillan työt valmistuvat vuoden loppuun mennessä. Päällystystyöt ovat sujuneet aikataulun mukaisesti. Puistojen osalta töitä on tehty mm. Kokonniemessä saneeraamalla paviljonkirakennus kansallisen kaupunkipuiston alueella, Sibeliusaukion työt ovat käynnissä. Kuntatekniikka ei pääse työohjelman/Matsun mukaisiin tavoitteisiin kaavojen lainvoimaisuuden viivästymisen ja maapolitiikan resurssipulan takia.

Strategiset sitovat tavoitteet	Status 8/2017
Energiatehokas yhdyskuntarakente, uusista omakotitaloista kaava-alueille rakennettavien osuus: vähintään 75 %	75 %
Turvataan tonttituotannon edellytyksiä lisäämällä kaupungin maanomistusta yleispiirteisten kaavojen mukaisilla kasvusuunnilla: vähintään 35 ha	n. 60 ha hankittu työpaikkarakentamiseen Tolkkisista
Ylläpidetään kerros- ja rivitalotonttien osalta asutopolitiittisen ohjelman mukaista tonttivarantoa: vähintään 20 000 k-m ²	yli 40 000 k-m ²
Tarjotaan rakennettavaksi vähintään 100 omakotitonttia	57 kpl.

Lupa- ja valvonta-asiat

Rakennusvalvonta

Toiminta on edennyt strategian mukaisesti. Toimintaympäristössä ei odoteta merkittäviä muutoksia. Talousarvion toteuma vuoden loppuun arvioidaan olevan talousarvion puitteissa. Toiminnassa ei ole erityisen merkittäviä riskejä.

	TOT 8/2016	TA 2017+m	TOT 8/2017	TOT %	ENNUSTE 2017	POIKKEAMA
Toimintatuotot	548 539	739 900	559 986	75,7	739 900	0
Toimintakulut	-849 846	-1 514 700	-870 448	57,5	-1 514 700	0
Toimintakate	-301 306	-774 800	-310 461	40,1	-774 800	0

Ympäristönsuojelu

Ympäristönsuojelu on vastannut vireille tulleista lupa- ja valvontatehtävistä sekä luonnonsuojeluun ja luontokoulutoimintaan liittyvistä tehtävistä. Ensimmäiset maa-aineslupapäätökset ja maa-aines/ympäristölupa on tehty. Alkuvuodesta alle jääväksi ennakoitua tulokertymää on saatu kiinni ja ennuste on nyt, että pysyy budjetoidussa.

Jätehuolto

Jätehuollossa on ollut käytössä uusinta tekniikkaa, mikä parantaa kustannustehokkuutta ja vähentää jätehuollon kasvihuonepäästöjä. Itä-Uudenmaan jätehuolto Oy:n, ja Länsi-Uudellamaalla toimivan Rosk'n Roll Oy:n fuusio on käynnissä. Toteutuessaan, todennäköisesti vuonna 2018, alueellinen jätelautakunta ja sen alainen toiminta siirtyy pois kaupungin hallinnosta.

	TOT 8/2016	TA 2017+m	TOT 8/2017	TOT %	ENNUSTE 2017	POIKKEAMA
Toimintatuotot	47 462	108 600	0	0	108 600	0
Toimintakulut	-54 912	-105 600	-81 177	76,9	105 600	0
Toimintakate	-7 450	3 000	-81 177	-2 705,9	3 000	0

Sosiaali- ja terveystoimen johto

	TOT 8/2016	TA 2017+m	TOT 8/2017	TOT %	ENNUSTE 2017	POIKKEAMA
Toimintatuotot	20 935	219 300	148 748	60,3	219 300	0
Toimintakulut	-833 077	-1 432 700	-880 099	61,4	-1 432 700	0
Toimintakate	-812 141	-1 213 400	-731 260	60,3	-1 213 400	0

Sosiaali- ja terveystoimen organisaatio uudistui vuoden 2017 alussa. Uusissa palvelukokonaisuuksissa yhdistetään terveys- ja sosiaalipalveluiden prosesseja. Uusien palveluprosessien kehittäminen jatkuu talousarviovuoden tärkeimpänä painopisteenä.

Johdon tehtäväalueen toiminnan painopisteenä on talousarviovuonna ollut sote- ja maakuntauudistuksen valmistelu itäisellä Uudellamaalla ja Uudenmaan sote-kokonaisuuden suunnitteluun osallistuminen. Sote- ja maakuntauudistuksen valmisteluun käytetään johdon sekä toimialan muiden yksiköiden resursseja. Sote- ja maakuntauudistuksen aikataulu siirtyi vuodella eteenpäin perustuslakivaliokunnan löydettyä lakiesityksistä huomautettavaa. Uusi hallituksen esitys valinnanvapauslainsäädännöstä tulee kaupungin lausuttavaksi marras-joulukuussa 2017 ja maakuntien on tarkoitus aloittaa toimintansa 1.1.2020.

Talousarviovuoden aikana merkittäviä muutoksia toimintaan ei vielä ole odotettavissa. Tehtäväalueen sitovat tavoitteet tulevat toteutumaan eikä niiden toteutumiseen liity merkittäviä riskejä.

Porvoo on mukana kansallisessa ODA- eli Omahoito ja digitaaliset arvopalvelut -hankkeessa. ODA-hankkeessa on edetty sähköisten palveluiden pilotointivaiheeseen. Lisäksi osallistumme hallituksen ikääntyneiden ja lapsiperheiden kärkihankkeisiin: Kehitetään ikäihmisten kotihoitoa sekä vahvistetaan kaikenikäisten omaishoitoa ja Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelma ”Yhdessä olemme enemmän”. Sosiaalihuollon liittymistä valtakunnalliseen Kanta-arkiston valmistellaan.

Alueellisia hyvinvointierojen kavennetaan, ikäihmisten toimintakykyä tuetaan ja syrjäytymistä ehkäistään edelleen muun muassa Gammelbackan aluekehityshankkeen kautta. Hankkeen onnistuneita toimintatapoja on levitetty Kevätkummun alueelle. Palveluiden kehittämistä tehdään yhdessä asiakkaiden kanssa jo palveluiden suunnitteluvaiheessa ja yhteistyötä kolmannen sektorin kanssa on aktiivista. Yhdistystoimijoille ja muille kumppaneille on järjestetty yhteistyötilaisuuksia. Uusien palveluprosessien kehittämisessä on ollut mukana myös asiakkaita sekä kokemusasiantuntijoita.

Yhtiöittämisselvitystä käsiteltiin kaupunginhallituksessa 21.8 ja 4.9.2017. Kaupunginhallitus jatkaa asian käsittelyä.

Sosiaali- ja terveysjohtajan viransijaisena aloitti elokuussa Ann-Sofie Silvennoinen.

Strategiset sitovat tavoitteet	Status 8/2017
Asukkaiden hyvinvointierojen kaventaminen: Vähennämme hyvinvoinnin alueellisia eroja ja kehitämme kaupungin palveluita yhdessä kolmannen sektorin ja asukkaiden kanssa. Oppilaitosten ja yhdistysten kanssa toteutettavia hankkeita/tapahtumia vähintään 15.	Hankkeita/tapahtumia on järjestetty ja käynnissä noin 10 kappaletta. Gammelbacka-hanke on levittänyt Kevätkumpuun. Myös kyliin vietäviä palveluita on kehitetty.
Kaupungin talouden tervehtyttäminen jatkuu ja tuotamme toimivia ja kustannustehokkaita palveluita. Lisäksi asukkaiden hyvinvointierot kaventuvat: Sosiaali- ja terveyspalveluita yhdistävien palvelukokonaisuuksien kehittäminen. Uusia prosesseja on otettu käyttöön vähintään viisi.	Uusia prosessien kehittäminen on käynnissä.

Erikoissairaanhoido

	TOT 8/2016	TA 2017+m	TOT 8/2017	TOT %	ENNUSTE 2017	POIKKEAMA
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-39 239 961	-57 469 900	-39 881 696	69,4	-58 309 900	-840 000
Toimintakate	-39 239 961	-57 469 900	-39 881 696	69,4	-58 309 900	-840 000

Aikuisten palvelut

	TOT 8/2016	TA 2017+m	TOT 8/2017	TOT %	ENNUSTE 2017	POIKKEAMA
Toimintatuotot	5 271 637	7 368 300	4 218 781	57,3	7 368 300	0
Toimintakulut	-24 342 560	-31 182 600	-19 856 389	63,7	-31 182 600	0
Toimintakate	-19 070 923	-23 814 300	-15 637 608	65,7	-23 814 300	0

Aikuisten palvelut aloitti toimintansa vuoden alussa. Palvelukokonaisuus on uusi ja yhdistää sekä sosiaali- että terveyspalveluita. Aikuisten palvelut on jaettu kolmeen kokonaisuuteen, jotka ovat terveyttä ja hyvinvointia edistävät palvelut, avo- ja vastaanottopalvelut sekä ympäristöterveydenhuollon palvelut. Kaikissa näissä kokonaisuuksissa palveluita uudistetaan ja parannetaan Lean- menetelmillä. Aikuisten palveluissa lähtökohtana ovat sujuvat, asiakaslähtöiset ja moniammatilliset toiminnot.

Aikuisten palvelut ovat mukana ODA (Omahoito ja digitaaliset arvopalvelut) -hankkeessa. Aikuisten palveluista mukana olevat prosessit ovat: Työttömän tutkimus-, hoito- ja kuntoutusprosessi, säännöllistä hoitoa tarvitsevien asiakkaiden vastaanotot (Omatiimi), mielenterveys- ja päihdeasiakkaiden matalan kynnyksen vastaanotto, sähköiset oirearviot terveysasematoiminnassa (virtsatieinfektio ja akuutti selkäkipu) sekä yli 65-vuotiaiden terveystarkastus.

LiiKu-passi ja hyvän olon palvelukartta ovat laajasti käytössä sosiaalipalveluissa, työttömän terveystarkastuksessa, Ohjaamossa ja aikuisten psykiatrisella poliklinikalla. Palvelukartan avulla työntekijät motivoivat asiakkaita hyvinvointia edistäviin elämäntapoihin.

LiiKu-passilla yli 400 työelämän ulkopuolella olevaa asiakasta pääsee maksutta liikunta- ja kulttuuriharrastuksiin. *Voimaa ja virtaa* -sosiaalisen kuntoutuksen kevään ryhmässä 12 osallistujaa sai ohjausta ja vertaistukea terveellisiin elämäntapoihin ja hyvinvointiin.

Työllisyyspalveluiden aktivointitoiminnan piirissä olevien työttömien määrä on alkuvuonna kasvanut selvästi vuoden takaiseen verrattuna. Ensimmäisen vuosineljänneksen aikana työllisyyspalveluiden toimenpiteisiin osallistui joka kuukausi keskimäärin 338 työtöntä (vuonna 2016 297). Erityisesti palkkatyösuhteisiin perustuva työllistämistoiminta kasvoi vuoden takaisesta. Myös monta vuotta jatkunut kaupungin työmarkkinatukilaskun kasvu näyttää olevan taittumassa.

Aikuisten palvelut ovat alkuvuodesta pysyneet hyvin talousarviossaan. Tulopuolella on vajetta, joka osaltaan johtuu laskutuskausien pituudesta, esim. maahanmuuttajapalveluissa, mutta myös terveysasemien alkuvuoden henkilöstövajeista. Myös alkuvuoden menot ovat alittuneet. Tulojen odotetaan korjaantuvan ja tällä hetkellä myös menot näyttävät pysyvän kurissa. Erikoissairaanhoidon kokonaisuuteen kuuluvat sekä sairaanhoidon, että suun terveydenhuollon palveluostot, joiden suurin tuottaja on HUS, sekä ensihoidon ja sairaankuljetuksen ja päivystysostot.

Erikoissairaanhoidon menot muodostavat kolmasosan koko toimialan talousarviosta eli noin 50 miljoonaa euroa. Porvoon sairaalan tuottamien palveluiden osuus on reilu 60 % ja lopun tuottaa pääosin Helsingin seudun yliopistollinen keskussairaala HYKS. HUS tuottaa osan myös suun terveydenhuollon erikoispalveluista, mutta osa ostetaan yksityisiltä palveluntuottajilta.

Vuosittaiset muutokset erikoissairaanhoidon käytössä voivat olla merkittäviä ja menojen vuotuinen kasvu on viime vuosina ollut 4-5 %. Tämän vuoden alkupuolella erikoissairaanhoidon menot ovat olleet n. 4 % talousarviota korkeammat.

Strategiset sitovat tavoitteet	Status 8/2017
Kaupungin talouden tervehdyttäminen jatkuu, toteutamme toimivan ja kustannustehokkaan palveluverkon. Asukkaiden hyvinvointierot kaventuvat: Sujuvoitamme asiakkaiden prosesseja ja lisäämme asiakkaille arvoa tuottavaa aikaa ja toimintaa. Kaikki keskeiset asiakasprosessit on kuvattu ja niistä vähintään viittä on parannettu Lean-menetelmin.	Asiakasprosesseista on kuvattu, nykytila kartoitettu ja toiminnan parantaminen aloitettu kaiken kaikkiaan seitsemässä eri palvelussa: mielenterveys- ja päihdepalveluiden matalan kynnyksen vastaanotot, terveyskeskuksen säännöllistä palvelua tarvitsevien asiakkaiden vastaanotolla sekä kiirevastaanotolla, suun terveydenhuollon sujuva suu- vastaanotolla, työllisyyspalveluiden eläkeselvitysasiakkaiden ja pitkäaikaistyöttömien kuntoutuksen prosesseissa ja yli 65-vuotiaiden terveystarkastusprosessissa. Alkamassa on myös terveysasemilla sähköisen oirearvion käytön pilotointi sekä ympäristöterveydenhuollossa asuntojen terveyshaittaprosessien, suunnitelmallisen elintarvikevalvonnan tehokkuuden ja eläinten hyvinvoinnin valvonnan riskiperusteisuuden lisäämisen kehittäminen.

Lapsi- ja perhepalvelut

	TOT 8/2016	TA 2017+m	TOT 8/2017	TOT %	ENNUSTE 2017	POIKKEAMA
Toimintatuotot	1 065 320	1 347 800	1 503 639	111,6	1 347 800	0
Toimintakulut	-9 035 888	-13 713 900	-9 626 147	70,2	-14 213 900	-500 000
Toimintakate	-7 970 568	-12 366 100	-8 122 508	65,7	-12 866 100	-500 000

Lapsi- ja perhepalveluiden talousarvio ylittyy noin 500 000e, mikä johtuu pääosin lastensuojelun ostopalveluista. Lapsi- ja perhepalveluissa tarjotaan palveluita varhaisemmassa vaiheessa, mikä johtaa siihen että asiakkaiden määrä lapsiperheiden sosiaalityössä kasvaa edelleen. Lapsi ja perhepalveluiden muutosohjelma (LAPE) ”Uudenmaan hanke – yhdessä olemme enemmän” kehittämistyö on lähtenyt hyvin käyntiin. Porvoolla on hankkeessa aktiivinen rooli ja se toimii mm. puheenjohtajana ja on vetovastuussa seuraavissa kehittämiskokonaisuuksissa: Varhaiskasvatus ja koulu lapsen hyvinvoinnin tukena (osio: yksilökohtaisen opiskeluhoitotyön kehittäminen), Perhekeskusmainen toimintamalli (osio: Vanhemmuuden tuki ja eropalveluiden kehittäminen), Erityistason ja vaativamman tason palveluiden kehittäminen (osio: Lastensuojelun perhetyö ja perhekuntoutus). Hankkeen myötä ”ketteriä kokeiluja” on valmisteltu ja osittain toteutettu.

Ennaltaehkäisevien ja varhaisen tuen palveluja kehitetään, jotta korjaavia palveluja tarvitaan yhä vähemmän. Tavoitteena on vahvistaa perheiden voimavaroja ja tarvittaessa tarjota yhä suuremmalle määrälle lapsiperheitä sosiaalihuoltolain mukaisia palveluja, ja tiedottaa palveluista aktiivisesti. Moniammatillista toimintakulttuuria on vahvistettu mm. keväällä aloittaneen JOLLA-tiimin myötä. Lapsiperheiden sosiaalityön asiakkaista lähes 40% saavat sosiaalihuoltolain mukaisia palveluita. Lastensuojelun asiakkuudet ovat laskeneet vuodessa yhteensä noin -13%. Lapsiperheiden sosiaalityön asiakkuuksien kokonaismäärä on kuitenkin noussut samassa ajassa noin 11%. Kouluterveydenhuollon yläkouluun siirtymävaiheen tarkastuksissa tukea tarvitsevat oppilaat on tunnustettu ja laajojen terveystarkastusten kokeilu on edistynyt. ODA- hankkeen esitieto- ja terveystarkastuslomakkeet ovat valmiina testaukseen äitiysneuvolassa ja opiskelija- terveydenhuollossa. Perhesuunnittelun ehkäisyprosessit on uusittu. Toimintaterapian ja puheterapian yhteinen ryhmätoiminta on toteutunut hyvin tuloksin.

Vanhemmuuden tukea on vahvistettu uudella Vanhemmuusvalmennus-pilottikokeilulla, joka kohdennettiin 6 kk ja 2 v- lasten vanhemmille suunnattuna uutena ryhmäneuvolatoimintana. Palaute on ollut hyvää. Vanhemmuusvalmennusta kehitetään Lape-hankkeessa THL:n johdolla ja se laajenee muihin kuntiin. Kevätkummun Lähiperhe-hanke on alkanut osana Lape – ja Kevätkumpu-hanketta, jossa tavoitteena on Kevätkummun lapsiperheiden yhteisöllisyyden ja sosiaalisen vuorovaikutuksen lisääntyminen. Hankekumppanina on MLL.

Lapsiperheiden perhetyötä johdetaan keskitetysti vuoden alusta. Kotipalvelu siirtyi lapsi- ja perhepalveluiden alaisuuteen, ja palveluprosesseja on muokattu vastaamaan sosiaalihuoltolain velvoitteita. Asiakasperheiden määrä on kasvanut. Osa palveluista tuotetaan ostopalveluina, jotta voidaan vastata varhaisen tuen ja matalan kynnyksen palvelun tarpeeseen. Tämä tuo esiin tarpeen palvelusetelien käytöstä myös lapsiperheiden kotipalvelussa. Lastensuojelun avopalveluiden tarve on edelleen ollut niin suurta, että ostopalveluihin on jouduttu turvautumaan odotettua enemmän. Tämä näkyy talousarvion ylityksenä.

I-U perheoikeudellisen yksikön toiminnassa on aktiivisesti kehitetty sovinnollisia eropalveluja ja valvottuja tapaamisia. Turvakodin ja I-U sosiaalipäivystyksen organisointia ollaan uudistamassa vastaamaan tulevien lakimuutosten vaatimuksia. Sosiaalipäivystyksen ja Porvoon sairaalan päivystyksen yhteistoimintaa arvioidaan pilotin avulla syksyn aikana, tavoitteena päivystysasiakkaiden kokonaisvaltainen palvelu.

Strategiset sitovat tavoitteet	Status 8/2017
Ehkäisevän ja varhaisen tuen palvelujen asiakkaiden määrä lisääntyy suhteessa korjaaviin palveluihin vähintään 10 prosenttia.	Työ käynnissä, toteutunee.
Kehitetään vähintään kolme vakiintunutta kokemusasiantuntija- ja asiakasasiantuntijatoimintaa tai yhteistyömuotoa kolmannen sektorin, yritysten tai oppilaitosten kanssa.	Nuotassa rinnallakulkija-toiminta käynnistynyt. Lastensuojelun avohuollon Voimapiiri käynnissä. INNOSTAMO toteutunut, Vankkuri toteutuu
Ehkäisemme nuorten syrjäytymistä. Alaikäisenä kuntapaikan saaneista maahanmuuttajanuorista vähintään 80 prosenttia on koulutuksessa, työssä tai työllistämistä edistävissä palveluissa.	100 %
Sujuvoitamme asiakkaiden prosesseja ja lisäämme asiakkaille arvoa tuottavaa aikaa ja toimintaa. Kaikki keskeiset asiakasprosessit on kuvattu ja niistä vähintään 50 %:a on parannettu Lean-menetelmin.	Työ käynnissä.

Vanhus- ja vammaispalvelut

	TOT 8/2016	TA 2017+m	TOT 8/2017	TOT %	ENNUSTE 2017	POIKKEAMA
Toimintatuotot	4 600 264	8 412 700	4 849 230	57,6	8 412 700	0
Toimintakulut	-36 249 370	-56 071 300	-36 248 665	64,6	-56 371 300	-300 000
Toimintakate	-31 649 106	-47 658 600	-31 399 434	65,9	-47 958 600	-300 000

Vanhus- ja vammaispalveluiden tehtävälueella on paneuduttu ikäihmisen palvelukokonaisuuden ja hoitoketjujen arviointiin. Henkilöstö on osallistunut aktiivisesti valtakunnallisen kärkihankkeen ”Kehitetään ikäihmisten kotihoitoa ja vahvistetaan kaikenikäisten omaishoitoa” kehitystyöhön. Tehtävälueen budjetin ennustetaan ylittyvän noin 300 000 €.

Hyvinvointia edistävien palveluiden tulosityksikössä on paneuduttu varhaisen palvelutarpeen arvioimiseen ja oikea-aikaisen tuen järjestämiseen. Haasteena on asiakasmäärään ja palvelutarpeen kasvuun vastaaminen sekä ikäihmisten että vammaisten osalta. Talousarvio ylittyy varsin merkittävästi erityishuollon, henkilökohtaisen avun ja palveluasumisen asiakkaiden palveluiden osalta.

Kuntoutus- ja sairaalapalveluiden tulosityksikössä on suunniteltu Intervalli- ja lyhytaikaisosasto Apollon yhdistämistä osaksi tehtävälueen toimintaa. Tulosityksikkö on myös osallistunut koko vanhus- ja vammaispalveluiden tehtävälueetta koskeviin kehittämistoimenpiteisiin kuten kotikuntoutuksen ja ikäihmisen sijoitusprosessin (SAP) kehittämiseen. Näsin sairaalan toiminta on tehostunut; hoitajakset ovat lisääntyneet yli kaksinkertaisesti ja hoitajaksojen keskimääräinen kesto lyhentynyt tavoitteiden mukaisesti vuoden 2016 toteumaan verrattuna. Kuntoutus- ja sairaalapalvelut -yksikön tulokehitys on ollut budjetoitua suurempaa ja vastaavasti menokehitys pienempää. Talousarvion ennustetaan alittuvan

Kotihoidossa sitovaan tavoitteeseen on pyritty omahoitajuutta vahvistamalla ja RAI -tulosten aktiivisella hyödyntämisellä. Kotihoidon asiakkaista 83 % saa palvelua alle 30 minuuttia kerrallaan, ja 1-5 tuntia/kk palvelua tarvitsevia on yli 200. Vähän palvelua käyttäville asiakkaille on suunniteltu palvelusetelin käyttöönottoa. Kotihoidon sairauspoissaolot ovat merkittäviä ja kasvaneet, mutta eivät poikkea valtakunnallisista luvuista. Nk. Vuosaaren mallin pilotointia suunnitellaan kahdella kotihoidon alueella keinona asiakas- ja työtyytyväisyyden lisäämiselle. Kotihoidon henkilöstöä vahvistetaan toistaiseksi määräaikaisin resurssein toimintaa kehittämisen ja arvioiden. Kotihoito jatkaa yhteistyötä oppilaitosten kanssa. Vapaa-ajan ohjaustyötä on suunnattu mm. maaseudulla asuvien kotihoitoasiakkaiden iloksi. Kotihoidon asiakasmaksutuottojen ennustetaan jäävän budjetoidusta johtuen Omenamäen palvelutalon asiakkaiden vähäisemmästä määrästä kuluneen vuoden aikana. Talousarvion ennustetaan ylittyvän.

Asumispalveluissa sitovaan tavoitteeseen ja kilpailukykysovimuksen (Kiky) toteuttamiseen on paneuduttu. Arvoa lisäävää aikaa tai toimintaa on lisätty asukkaalle omahoitajan toimesta suunnitelmallisella työvuorosunnittelulla. Vapaaehtoistyötä kanavoidaan asumispalveluihin vapaaehtoistyö.fi -portaalin kautta. Uusia vapaaehtoistyötä tekeviä henkilöitä on tavoitettu runsaasti. Myös asumispalveluissa sairauspoissaolojen kasvu on haaste. Sijaismäärärahat ylittävät budjetoidusta, mutta tätä saadaan katettua tulojen kasvamisella.

Strategiset sitovat tavoitteet	Status 8/2017
Kehitämme palvelutarpeen arvioinnin menetelmiä sekä kustannustehokasta palvelutuotantoa. Selvitämme 300:n useita vammaispalveluita käyttävän asiakkaan palvelutarvetta. Tavoitteena on tarjota asiakasryhmälle oikea-aikaiset ja oikean laajuiset palvelut.	Selvityshanke on suoritettu. Hankkeen tulosten käsittely jatkuu toiminnan kehittämisessä.
Lisäämme asiakkaalle arvoa tuottavaa aikaa ja toimintaa.	Kotihoidossa kilpailukykysovimus toteutetaan antamalla puoli tuntia arvoa tuottavaa aikaa omalle asiakkaalle. Runsaiden sairauspoissaolojen vuoksi toteutumisessa on ollut haasteita. Asumispalveluissa kilpailukykysovimus toteutetaan panostamalla asukkaiden ulkoiluun. Kuntoutus- ja sairaalapalveluissa on lisätty asiakkaalle arvoa tuottavaa aikaa mm. lisäämällä vastaanottoaikoja ja aktiviteettitukioita asiakkaille.

Sivistystoimen johto

	TOT 8/2016	TA 2017+m	TOT 8/2017	TOT %	ENNUSTE 2017	POIKKEAMA
Toimintatuotot	40	0	70		70	70
Toimintakulut	-864 618	-1 347 600	-806 616	59,9	-1 347 600	0
Toimintakate	-864 578	-1 347 600	-806 546	59,9	-1 347 530	70

Sivistystoimi on nimennyt toimialansa yhteisille työpaikoille vastuhenkilöt. Sivistystoimen yksiköiden langattomien tietoverkkojen rakentamistyö on jatkunut. Lokakuussa toimintansa aloittavan Kevätkummun sivistyskeskuksen käyttöönottoa ja eri käyttäjien tulevaa yhteistoimintaa on suunniteltu eri toimijoiden yhteistyönä.

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman toimenpiteiden toteutus koko kaupungin tasolla on jatkunut, toteutumista koordinoi sivistystoimen johtama Hyvis-työryhmä. Lapsi- ja perhepalveluiden kehittämishankkeessa ”Yhdessä olemme enemmän” on käynnistetty useita toimintatapoja kehittäviä toimenpiteitä. Sivistystoimen pääpainopistealueet hankkeessa ovat yhteisöllisen hyvinvoinnin ja yksilökohtaisen opiskeluhuollon kehittäminen varhaiskasvatuksessa ja kouluissa. Porvoon koulut ja oppilaitokset ovat osallistuneet THL:n toteuttamaan kouluterveyskyselyyn, jonka tulokset saadaan syksyn 2017 aikana.

Sivistysverkkoselvityksen osalta työn eteneminen on ollut etukäteen suunniteltua hitaampaa. Muita merkittäviä muutoksia toimintaan ei ole talousarviovuoden aikana odotettavissa. Tehtäväalueen sitovat tavoitteet tulevat toteutumaan eikä niiden toteutumiseen liity merkittäviä riskejä.

Strategiset sitovat tavoitteet	Status 8/2017
Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman toteutus, vähintään 10 toimenpide-ehdotuksen toteuttamisen käynnistäminen	Toteutuu
Asiakkaat osallistuvat palveluiden arviointiin ja kehittämiseen, vähintään neljä osallistavaa toimenpidettä	Toteutuu

Suomenkieliset koulutuspalvelut

	TOT 8/2016	TA 2017+m	TOT 8/2017	TOT %	ENNUSTE 2017	POIKKEAMA
Toimintatuotot	1 337 074	1 344 500	928 305	69,0	1 144 500	-200 000
Toimintakulut	-26 927 293	-39 897 000	-27 012 133	67,7	-40 347 000	-450 000
Toimintakate	-25 590 219	-38 552 500	-26 083 828	67,7	-39 202 500	-650 000

Suomenkielisten koulutuspalvelujen toiminnassa on huomioitu kaupunginvaltuuston hyväksymät strategiset linjaukset. Olemme keskittyneet peruspalveluihin kustannustehokkaasti ja kohdentaneet palveluita syrjäytymisvaarassa oleville. Lisääntyneiden vuokra-, ruokailu-, siivous- ja tietohallintokustannuksien johdosta olemme pyrkineet lisäämään tuottavuutta ydintoiminnoista tiivistämällä palveluita, tehostamalla resurssien jakautumista koulujen välillä sekä luopumalla joistakin palveluista. Oppilasmäärän ja varsinkin maahanmuuttajien lukumäärän lisääntyessä perustimme uusia opetusryhmiä, vaikka niihin emme olleet varautuneet taloudellisesti. Lisäksi kohdensimme resursseja uudelleen, sillä tavoite oli pitää henkilöstömäärä korkeintaan edellisen vuoden tasolla.

Maahanmuuttajien valmistavan opetuksen järjestämisen lisäksi toimintaympäristössä tulee tapahtumaan ennakoimattomia muutoksia sisäilmaongelmien vuoksi ja joudumme turvautumaan väliaikaisiin tilaratkaisuihin perusopetuksessa ja lukiotoiminnassa. Lisäksi Läntisellä alueella Tolkisten koulun rakentaminen tulee saada etenemään aikataulun mukaisesti. Uuden opetussuunnitelman toteuttaminen vaatii ennakoimattomia hankintoja.

Nykyisten lukujen näkökulmasta toteutuma näyttää hyvältä, mutta kuitenkin koulutuspalveluihin perustettiin oppilasmäärän lisäyksen johdosta joitakin lisäryhmiä syksystä 2017, joiden toimintakulut eivät ole mukana talousarviossa 2017. Kustannuspaineita on myös aiheuttanut välttämättömät opetusmateriaali ja –väline hankinnat perusopetuksen ja lukion väistötiloihin. Lisäksi tulototeuma ei ole ollut ennakoitu. Näiden syiden johdosta arvioidaan tällä hetkellä lisämäärärahatarpeen olevan noin 650 000 euroa.

Uuden opetussuunnitelman (OPS2016) ja koulutuspalvelujen tieto- ja viestintäteknikan strategian mukaan suomenkielisten koulutuspalveluiden tulisi panostaa tieto- ja viestintäteknikan käyttöönottoon kouluissa ja oppilaitoksissa. Nykyinen talousarvionne huomioi osittain kyseiset asiat, mutta esim. laitehankintoihin ei ole voitu osoittaa edellisvuotta suurempaa määrärahaa. Uusien oppimisympäristöjen ja digitaalisen materiaalin käyttöönotto kouluissa ja oppilaitoksissa etenee, vaikka kyseisten toimintaympäristöjen rakentamisen aikataulu on haasteellinen.

Oppilasmäärän, maahanmuuttajataustaisten oppilaiden määrän, tukiopetuksen, erityisopetuksen sekä koulunkäyntiohjaaja- ja muiden oppilashuoltopalveluiden tarpeen kasvu lisää kustannuksia. Hallintana olemme kehittäneet ennakoimattomia ja lausuntojen keräämistä keskitetysti. Lisäksi rakennamme uusia toimintamalleja kyseisten palvelujen kohdistamiseen ja keskittämiseen. Kehitämme erityisopettajien ja koulunkäynninohjaajien resurssien kohdistamisperiaatteita sekä kokeilemme uusia toimintamuotoja. Uuden opetussuunnitelman toteuttaminen ja käyttöönotto yläkouluissa vaatii ennakoimattomia materiaalihankintoja, vaikka oppikirjoja pyritään korvaamaan digitaalisin materiaalein.

Talousarviovuoden 2017 erilaisten projektirahoituksista koostuva tulotavoitteemme on asetettu korkeaksi. Haasteenamme on, että osa projekteista päättyy ja uusia vastaavia ei valtion taholta ole tulossa samalla mittakaavalla. Tavoitteena on, että saavutamme asetetut tulotavoitteet tehostamalla projektirahoituksen hakemista edelleen. Haemme projektirahoitusta edelleen uuden opetussuunnitelman tavoitteiden mukaisiin hankkeisiin.

Strategiset sitovat tavoitteet	Status 8/2017
Vähintään 99 % ikäluokasta saa perusopetuksen jälkeen jatko-opiskelupaikan.	Toteutunut.
Vähintään 90 % lukion kolmannen vuoden opiskelijoista suorittaa hyväksytysti ylioppilastutkinnon.	Toteutunut.

Ruotsinkieliset koulutuspalvelut

	TOT 8/2016	TA 2017+m	TOT 8/2017	TOT %	ENNUSTE 2017	POIKKEAMA
Toimintatuotot	701 578	820 600	638 289	77,8	720 600	-100 000
Toimintakulut	-13 319 075	-19 934 900	-13 486 873	67,7	-20 034 900	-100 000
Toimintakate	-12 617 497	-19 114 300	-12 848 584	67,2	-19 314 300	-200 000

Ruotsinkielisten koulutuspalvelujen toiminnassa on huomioitu kaupunginvaltuuston hyväksymät strategiset linjaukset. Olemme keskittyneet peruspalveluihin kustannustehokkaasti ja kohdentaneet palveluita syrjäytymisvaarassa oleville. Olemme pyrkineet lisäämään tuottavuutta ydintoiminnoista lähinnä tiivistämällä palveluita ja kouluverkkoa sekä tehostamalla resurssien jakautumista koulujen välillä, esimerkkinä uusi tuntijako.

Kouluverkon osalta Kråkö skola suljettiin 31.7.2017 ja nykyinen oppilaaksi ottoalue tuli osaksi Vårberga skolanin aluetta. Vårberga skolanin uusi rakennus valmistunee lokakuussa 2017. Erityistä tukea tarvitsevien lasten määrä on noussut ja perustimme uuden ryhmän oppilaille jotka tarvitsevat enemmän tukea sosiaalisessa kanssakäymisessä. Sisäilmaongelmat jatkuvat ja muutamiin kouluihin joudumme miettimään ratkaisuja joko osittain tai kokonaan siirtyminen tilapäisiin tiloihin, mikä lisää kustannuksia ja huoli lasten sekä henkilöstön turvallisuudesta ympäristöstä.

Tulojen osalta kotikuntakorvaukset jäävät pienemmäksi kuin suunniteltu. Muuten tulopuoli näyttää hyvältä. Lopputulos kuitenkin on että tulopuolella jääme arviosta (noin 100.000 euroa). Kulujen osalta henkilöstökulut ovat hieman arviota suuremmat. Suurimmat syyt ovat lisääntyneet poissaolot, lähinnä sisäilmaongelmista johtuen. Toimintakate jäänee arviosta noin 200 000 euroa.

Kouluverkkoselvityksen linjanvedot tarkoittavat että saamme uusia tiloja käyttöömme lähitulevaisuudessa. Uusien tilojen vuokra on korkeampi kuin vanhan koulurakennuksen tai tilapäistilojen vuokrat. Näihin kustannuksiin koulutuspalvelut eivät ole voineet varautua.

Strategiset sitovat tavoitteet	Status 8/2017
Vähintään 99 % ikäluokasta saa perusopetuksen jälkeen jatko-opiskelupaikan.	Toteutunut
Vähintään 90 % lukion kolmannen vuoden opiskelijoista suorittaa hyväksytysti ylioppilastutkinnon.	Toteutunut

Varhaiskasvatuspalvelut

	TOT 8/2016	TA 2017+m	TOT 8/2017	TOT %	ENNUSTE 2017	POIKKEAMA
Toimintatuotot	2 216 519	4 077 600	2 172 828	53,3	4 077 600	0
Toimintakulut	-22 970 479	-34 034 600	-23 130 874	68,0	-34 034 600	0
Toimintakate	-20 753 960	-29 957 000	-20 958 046	70,0	-29 957 000	0

Varhaiskasvatuslaki ja määräyksenä annettu varhaiskasvatussuunnitelman perusteet ohjaavat ja yhdenmukaistavat aikaisempaa voimakkaammin varhaiskasvatuksen toteuttamista. Laadunarviointi ja osallisuus on tullut entistä enemmän osaksi toimintaa.

Varhaiskasvatuslaki edellyttää lapsikohtaisen varhaiskasvatussuunnitelman tekemistä, joten olemme poistaneet sen sitovana tavoitteena.

Päiväkotiverkkoa on uudistettu suunnitelmien mukaisesti. Uudisrakennuspäiväkodit Gammelbackaan ja Kevätkumpuun valmistuivat keväällä ja Peippolassa käynnistyi uuden päiväkodin rakentaminen. Uudisrakentamisen myötä on osittain voitu luopua vuokratiloista ja pienistä tiloista.

Päiväkotiverkon kohdalla on tapahtunut myös ennakoimattomia muutoksia. Ilolan päiväkodin sisäilmaongelman vuoksi ilolalaisille lapsille jouduttiin tarjoamaan korvaavat tilat ensisijaisesti keskustan alueelta. Vaahteramäen päiväkodilta vapautuneet tilat on otettu korvaaviksi tiloiksi.

Maksuttomat kerhot käynnistyivät elokuun alussa. Kerhot eivät ole käynnistyneet täysin suunnitelmien mukaisesti. Kerhopaikkoja on edelleen tarjolla. Kerhotoiminnan arviointia tehdään säännöllisesti ja loppuvuodesta päätetään jatketaanko kerhotoimintaa suunnitellussa laajuudessa.

Asiakasmaksutulojen kertymä on ennakoitua pienempi. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaki tuli voimaan maaliskuun alussa. Talousarviovalmistelun yhteydessä ei ollut tiedossa paljonko uusi laki pienentää asiakasmaksutoteutumaa.

Menojen osalta on odotettavissa ylitystä, jonka suuruus tarkentuu lähiviikkoina. Henkilöstömenoissa lisäkuluja aiheuttavat sisäilmaongelmaiset päiväkodit, joista on jouduttu siirtämään henkilöstöä väliaikaisesti muihin päiväkoteihin ylimääräiseksi henkilöstöksi. Henkilöstösivukulut ja ateriapalvelut ylittyvät.

Eri palvelumuotojen käytön laajuuden ennakointi on vaikeaa. Palvelutarjonnan monipuolistuminen lisää perheiden vaihtoehtoja ja samalla asettaa resursoinnille haasteita. Uusia päiväkotitoiminnan palveluntuottajia ei aina tiedetä ennakolta, jonka vuoksi sekä uuden päiväkodin että olemassa olevien päiväkotien resursointi on haasteellista. Perhepäivähoidon tarjonta vähenee nopeasti ja korvaavien palvelujen aikatauluttaminen ei aina vastaa kysyntää.

Kysynnän ja tarjonnan aikatauluttaminen näkyy alkusyksystä alhaisena täyttöasteena.

Strategiset sitovat tavoitteet	Status 8/2017
Täyttöaste päiväkodeissa on 100 %	94

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut

	TOT 8/2016	TA 2017+m	TOT 8/2017	TOT %	ENNUSTE 2017	POIKKEAMA
Toimintatuotot	3 013 832	4 695 600	3 121 869	66,5	4 545 600	-150 000
Toimintakulut	-13 448 191	-20 265 300	-13 784 949	68,0	-20 475 300	-210 000
Toimintakate	-10 434 358	-15 569 700	-10 663 080	68,5	-15 929 700	-360 000

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden toiminta on toteutunut kaupungin strategian ja niistä johdettujen tavoitteiden mukaisesti. Tapahtumatuotanto on kohdistunut lapsille (60 %), työikäiselle väestölle (20 %) ja senioreille (15 %). Kulttuurikasvatussuunnitelma Kultis on otettu käyttöön koulujen opetussuunnitelmaa tukevana palvelutarjottimena. Kulttuuripalvelut on osallistunut Suomi 100 -juhlavuoden tapahtumien koordinointiin ja koko Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut aiempaa laajemman tapahtumayhteistyön toteutukseen teemalla Yhdessä. Kulttuuripalvelut ja musiikkiopisto ovat edistäneet Taidetehtaan toiminnan kehittämistä ja tukeneet kansainvälisen Triennaalin toteutusta.

Porvoon kaupunginkirjaston johdolla toteutettu Uudenmaan kirjastojen KOHA-tietojärjestelmä on edennyt maakunnassa 12 Helle-kirjaston yhteistyön syntyyn. Gammelbackan omatoimikirjasto on käyttövalmis. 18-vuoden ikärajan suunniteltu käyttöönotto viivästyttää aloitusta. Keskustan kenttä on valmistunut ja Aurora-hallin ja nuorisojäähallin peruskorjaukset valmistuvat vuoden loppuun mennessä. Nuorisopalvelut on toteuttanut nuorten leirejä ja panostanut edelleen nuorten tieto-, neuvonta- ja ohjauspiste Ohjaamon monialaisen viranomaisyhteistyön kehittämiseen.

Taidekoulu on lisännyt kesäajan kurssitoimintaa avustus- ja hankerahoin. Musiikkiopisto on lisännyt oppilaspaikkoja suuren kysynnän vuoksi. Musiikkileikkikoulun valmentava ryhmäopetus on päiväkotiyhteistyönä keskeytynyt. Tavoitteena on jatkaa toimintaa syksyllä osana Varhaiskultista, jota jo toteutetaan kulttuuri- ja vapaa-ajan yksiköissä. Toimintatavat vahvistetaan yhdessä varhaiskasvatuksen kanssa ja lapsiperheitä kuulemalla. Porvoon kansalaisopisto-Borgå medborgarinsitut KoMbi on siirtynyt sähköiseen ilmoittautumiseen ja laajentanut sähköistä markkinointia.

Övikin leirikeskus muuttaa Epoon entisen Apollon tiloihin ja Kevätkummun sivistyskeskus ja sen myötä liikuntasali, nuorisotila ja aluekirjasto omatoimikirjastoineen otetaan käyttöön lokakuussa. Sivistyskeskuksen asiakaspalvelua ja toimintaa koordinoimaan palkataan palveluneuvoja.

Suomi 100 -yhteistyötä on toteutettu Yhdessä-teeman mukaisesti ja yhteistyössä elinkeinoelämän kanssa. Tämä on vaikuttanut näyttävien tapahtumien määrän kasvuun ja asukkaiden osallistumismahdollisuuksien lisääntymiseen ja Porvoon imagon vahvistumiseen kulttuurikaupunkina. Kaupunki on tukenut tapahtumia tekemällä yhteistyötä tilojen, talouden, asiantuntija-avun ja viestinnän keinoin. Syyskausi huipentuu Suomi 100 syntymäpäivän ja sitä edeltävän viikon juhlallisuuksiin päiväkodeilla, kouluissa, kulttuuri- ja liikuntalaitoksissa, ulkotiloissa ja puistoissa.

Yksiköiden hakemia ja saamia hankeavustuksia on saatu kiitettävästi ja ne käytetään toiminnan kehittämiseen. Porvoon kansalaisopiston, taidekoulun ja Porvoonseudun musiikkiopiston palvelutuotannon tulot eivät vielä kaikilta osin näy talousarviossa, koska niiden lukukausipainotteinen opetus käynnistyy syyskuussa. Sopimuskuntien maksuosuudet tuloutuvat tammikuussa. Talousarvion tulot uhkaavat jäädä alle tavoitteen. Perusteina saamatta jäävät tulot, jotka syntyvät Keskusurheilukentän peruskorjauksesta, jäähallin ja nuorisojäähallin peruskorjausten viivästymisestä sekä musiikkileikkikoulun toiminnan keskeytymisestä musiikkiopistosta riippumattomista syistä ja konserttitulojen vähäisyydestä, johtuen panostuksesta lasten ja nuorten palveluihin. Tarpeelliset liikuntatilojen peruskorjaukset ja liikuntapalveluiden henkilökunnan iltalisät ja musiikkiopiston sijaisten palkat saavat aikaan riskin menojen ylitykseen. Tulot jäävät noin 150 000 alle arvion ja menot ylittyvät arviolta noin 210 000 eurolla.

Strategiset sitovat tavoitteet	Status 8/2017
Vahvistamme lasten ja nuorten tasavertaisia mahdollisuuksia osallistua kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluihin. Lasten ja nuorten palvelujen osuus 60 % toiminnasta, aikuisten 25 % ja ikäihmisten 15 %	Toteutunut
Lisäämme asukkaiden kuulemista ja vaikuttamismahdollisuuksia verkossa (4 asukaskyselyä) ja tapaamisin (2 kulttuuri- ja liikuntafoorumia)	Toteutunut

	TOT 8/2016	TA 2017+m	TOT 8/2017	TOT %	ENNUSTE 2017	POIKKEAMA
Toimintatuotot	10 207 436	14 039 500	9 314 180	66,3	14 039 900	0
Toimintakulut	-9 097 996	-13 683 900	-9 016 163	65,9	-9 016 163	0
Toimintakate	1 109 440	355 600	298 017	83,8	355 600	0

Hallinto

Itä-Uudenmaan pelastuslaitoksen tuottamien palvelujen taso perustuu pelastustoimen lainsäädäntöön sekä sisäasiainministeriön asettamiin pelastustoimen valtakunnallisiin tulos- ja palvelutavoitteisiin. Palvelutuotannon alueellinen saatavuus ja taso on määritelty pelastusalueen hyväksytyssä palvelutasopäätöksessä vuosille 2015 – 2018. Itä-Uudenmaan pelastuslaitoksen kokonaismenot ovat olleet yhteensä 9,016 milj.€, joka on 65,9 % talousarvion kokonaismenoista, vastaavasti kokonaistulot ovat olleet 9,314 milj.€, joka on 66,3 % talousarvion kokonaistuloista. Pelastuslaitoksen toiminnan arvioinnissa on kiinnitetty ensisijaisesti huomiota onnettomuuksien ennaltaehkäisyyn sekä pelastuspalvelujen kattavuuteen ja saantiin sekä ensihoitopalvelujen toteutumiseen. Ydintoiminnat palvelutuotannossa muodostuvat riskienhallinnan, pelastustoiminnan, öljyntorjunnan, ensihoidon ja ensivastepalveluiden sekä tilannekeskuksen toiminnoista. Talousarviovuoden aikana ei ole odotettavissa olennaisia muutoksia pelastuslaitoksen toimintaan.

Pelastustoiminta

Päivittäisessä toiminnassa pelastusalueen toimintavalmiutta ylläpidetään vakituisella henkilöstöllä Sipoon, Porvoon ja Loviisan palveluyksiköissä. Askolan, Pukkilan, Myrskylän, Lapinjärven ja Ruotsinpyhtään alueilla pelastustoimen valmiutta ylläpidetään pelastuslaitokseen työsopimussuhteessa olevalla sivutoimisella henkilöstöllä. Lisäksi pelastuslaitos hankkii eri palvelusopimuksilla pelastustoimen palveluja pelastusalueen sopimuspalokunnilta. Pelastustoiminnan keskeisinä mittareina ovat pelastustoiminnan keskimääräiset toimintavalmiusajat, joissa on määritelty pelastusyksiköiden keskimääräistä toimintavalmiutta kuvaavat prosenttimääräiset tavoitteet. Raportointikaudella 2/2017 pelastustoiminnan tehtäväalueen talousarvio on ylittynyt noin 200 000 €. Toimenpiteet tehtäväalueen talouden tasapainottamiseksi on aloitettu. Tehtäväalueen kokonaismenot ovat olleet yhteensä 5,35 milj.€, joka on 69,0 % pelastustoiminnan talousarvion kokonaismenoista.

Riskienhallinta

Riskienhallinnan tehtäväalueen 2017 päivitetystä valvontasuunnitelmassa on määritelty pelastusalueella toteuttavat keskeiset valvontatoiminnan periaatteet. Valvontatoiminta perustuu alueen riskienarviointiin, jossa on todettu määräaikaisten sekä epäsäännöllisten tarkastusten ja valvontatoimenpiteiden suunnittelu, toteutumisen seuranta ja valvonnan resurssit.

Riskienhallinnan keskeisinä tavoitteina on saavuttaa vuosittain valvontasuunnitelman mukaiset tarkastusmäärät sekä antaa turvallisuuskoulutusta vähintään 3000 pelastusalueen henkilölle. Raportointikaudella 2/2017 riskienhallinnan palvelutuotanto on toteutunut asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Tehtäväalueen kokonaismenot ovat olleet yhteensä 0,54 milj.€, joka on 62 % riskienhallinnan talousarvion kokonaismenoista.

Ensihoitopalvelut

Pelastuslaitos tuottaa ensihoito- ja ensivastepalveluja Porvoon sairaanhoitoalueella yhteistyössä Porvoon sairaalan kanssa. Palvelutuotanto perustuu Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiriin, Porvoon sairaanhoitoalueen ja pelastuslaitoksen väliseen yhteistoimintasopimukseen ensihoidon palvelutuotannosta ja ensivastepalveluista. Ensihoidon valmiutta ylläpidetään Sipoon, Porvoon ja Loviisan palveluyksiköissä sekä Söderkullan ja Koskenkylän ensihoito-asemilla. Ensihoidon keskeisinä mittareina ovat ensihoidon palvelutasopäätöksessä määritelty väestön tavoittaminen prosentteina kiireellisyysluokittain. Raportointikaudella 2/2017 ensihoidon palvelutuotanto on toteutunut asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Tehtäväalueen kokonaismenot ovat olleet yhteensä 2,87 milj.€, joka on 63 % ensihoidon talousarvion kokonaismenoista.

	TOT 8/2016	TA 2017+m	TOT 8/2017	TOT %	ENNUSTE 2017	POIKKEAMA
Liikevaihto ja muut tuotot	6 569 944	11 593 100	6 916 418	59,7	11 393 100	-200 000
Liiketoiminnan kulut	-6 023 642	-9 838 500	-6 533 762	66,4	-9 988 500	-150 000
Rahoitustuotot ja -kulut	11373	-567 200	-545 735	96,2	-567 200	0
Tilikauden tulos	557 675	1 187 400	-163 080	-13,7	837 400	-350 000

Talous ja myynti

Talousveden myynti normaaliasiakkaille kuukausina 1-8 noin 2,9 % suurempi mutta tukkumyynti oli 27 % pienempi kuin edellisenä vuonna. Jätevesipuolella myynti normaaliasiakkaille oli 3,9 % suurempi mutta tukkuasiakkaille 14,9 % pienempi. Koko vuoden osalta myynti jäänee vähän alle talousarvion, ellei tukkumyynti kasva loppuvuodesta.

Vuoden alussa tapahtunut laatuhäiriö arvioidaan vaikuttavan jonkun verran huonontavasti käyttötalousarvion toteutumaan. Häiriö aiheutti noin 150 000 euron tulonmenetyksen ja saman suuruisen lisäyksen käyttömenoihin.

Investointihankkeet ja työohjelman toteutuminen

Investointihankkeet ovat edenneet pääosin työohjelman mukaisesti vuonna 2017. Investointien loppusumman arvioidaan olevan noin 6,9 milj. euroa, mikä on noin 1,4 milj. euroa vähemmän kuin budjetoitu. Ennustettu alitus selittyy pääosin Kokonniemen ja Pellingintien jätevedenpumppaamoiden rakennusurakan viivästymisellä. Teknisessä suunnittelussa on ilmennyt lisäselvitystarpeita. Tästä syystä urakan kilpailuttaminen on viivästynyt suunnitellusta ja hankkeen kustannuksista ennakoitua suurempi osa kohdistuu vasta vuodelle 2018.

Strategiset sitovat tavoitteet	Status 8/2017
Vesihuoltotoiminta rahoitetaan maksutuloilla.	Toteutuu pitkällä aikavälillä. V 2017 lainarahoitus on arviolta 1,0 milj. euroa.
Talousarvio perustuu oletukseen, että kaupungin asettama tuottovaatimus on 500.000 euro	Tullaan täyttämään.
Vesihuollon maksut pidetään sellaisella tasolla, että asukkaille aiheutuva kustannus on alle maan keskitason.	Toteutunut, omakotitalon vuosilasku on maan keskitasoa ja kerrostalon vuosilasku on 14 % alle maan keskitason.

Kuninkaantien työterveys

	TOT 8/2016	TA 2017+m	TOT 8/2017	TOT %	ENNUSTE 2017	POIKKEAMA
Liikevaihto ja muut tuotot	1 420 999	2 413 900	1 345 572	55,7	2 019 000	-394 900
Liiketoiminnan kulut	-1 451 199	-2 365 600	-1 469 018	62,1	-2 069 000	296 600
Rahoitustuotot ja -kulut		-3 200	-204	6,3	-3 200	0
Tilikauden tulos	-30 200	45 100	-123 446	-255,6	-53 200	-98 300

Kuninkaantien työterveys liikelaitoksen tavoitteena on ollut toisen vuosineljänneksenkin aikana kaupungin ja yksikön strategian mukaisesti talouden tervehdyttäminen, palveluiden kehittäminen ja tasalaatuisuus sekä henkilöstön työhyvinvointi. Käytännössä toteuttaminen on näkynyt budjettikurina ja erilaisina toimintaa selkeyttävinä ja laatua lisäävinä kehityshankkeina. Tärkeimpinä näistä laadunhallintajärjestelmän päivittäminen vastaamaan uudistetun ISO laatustandardin kriteereitä. Lisäksi kyseisenä kautena yksikössä on otettu käyttöön mm. takaisinsoittosysteemi ja säännöllisiin esimieskirjeiden lähetykseen työkalu.

Haastetta toiminnan sujuvuuteen, henkilökunnan jaksamiseen ja talouteen ovat tuoneet edelleen yksikön osin vähentyneet hoitajaresurssit. Hoitohenkilökunnan poissaolot vaikuttavat myös muiden ammattiryhmien tulokseen vähentyneinä asiakaskäynteinä. Osittain resurssit paranivat yhden henkilön palattua kokoaikaisesti töihin ja lopettaneen hoitajan tilalle onnistuttiin rekrytoimaan uusi työterveyshoitaja.

Kuninkaantien työterveyden toimintaan on tulevaisuudessa tulossa suuria muutoksia ja niitä voi tulla jo tämän talousarviovuodenkin aikana. Kuntalain muutos velvoittaa yksikköä yhtiöittämään toimintaansa sen toimiessa markkinoilla vuoteen 2019 mennessä. Lähestyvä maakunta- ja sote-uudistus aiheuttavat paljon epätietoisuutta toiminnan jatkuvuudesta, samoin Porvoon kaupungin suunnitteilla oleva yhteisyrittäjä. Tuleviin muutoksiin varaudutaan hiomalla yksikön työtavat ja prosessit mahdollisimman hyväksi.

Riskien hallitsemiseksi yksikön johto seuraa tarkkaan valtakunnallisia muutoksia ja reagoi niihin mahdollisimman nopeasti sopeuttaen omaa toimintaansa. Lisäksi johto osallistuu erilaisten selvitysryhmien toimintaan. Johto on kyseisellä kaudella haastatellut koko työyhteisön jäsenet kuullakseen henkilökuntaa ja antaakseen heille muutoksiin liittyvää informaatiota.

Näiden yksikön ulkopuolelta tulevien tavoitteiden saavuttamista uhkaavien riskien lisäksi yksikön edelleen osittain huonontunut henkilökuntaresurssi vaikeuttaa tavoitteiden saavuttamista. Yksikkö joutuu toiminnassaan myös yhtä enemmän turvautumaan taloudellisesti ei niin kannattavaan vuokralääkäritoimintaan varmistaakseen yksikön riittävät lääkäriresurssit. Lisäksi Kiiramyrskyn aiheuttama vesivahinko ja siihen liittyvä remontin tarve osassa työtiloja hankaloittaa toimintaa ja vaikeuttaa myös taloudellisten tavoitteiden saavuttamista. Toiminnan sujuvuuden varmistamiseksi ja henkilökunnan työhyvinvoinnin tukemiseksi yksikössä on jatkettu työnohjausta. Lisäksi hoitajat ovat osallistuneet ratkaisukeskeiseen valmennukseen. Henkilöstökyselyssä esille tulleita kehitysehdotuksia jatkotyöstämiseen on muodostettu työryhmä. Yksikössä on aloitettu myös oman tulevaisuuden strategian työstäminen. Työhyvinvointia ja ryhmähenkeä on kasvatettu yksikön yhteisessä virkistysiltapäivässä.

Strategiset sitovat tavoitteet	Status 8/2017
Taloudellisen kannattavuuden saavuttaminen, nollatulos	Ei toteudu
Henkilöasiakkaiden asiakastytyväisyys pysyy arvosanassa 4 (asteikko 1-5)	Ei vielä toteutettu
Ennaltaehkäisevän työn (Kela luokka I) osuus liikevaihdosta on vähintään 60 %	toteutuu

Porvoon tilapalvelut

	TOT 8/2016	TA 2017+m	TOT 8/2017	TOT %	ENNUSTE 2017	POIKKEAMA
Liikevaihto ja muut tuotot	14 043 384	18 255 000	11 378 189	62,0	18 105 000	-150 000
Liiketoiminnan kulut	-12 724 448	-18 334 500	-10 663 179	58,0	-18 204 000	130 000
Rahoitustuotot ja -kulut	236	-13 500	-13 482	99,9	-13 500	
Tilikauden tulos	1 318 700	-93 000	701 528		-113 000	-20 000

Keskuskeittiön rakentaminen on edennyt suunnitelmien mukaan ja valmistuu marraskuun loppuun mennessä. Keskuskeittiön käyttöönottoa valmistellaan rinnan rakentamisen kanssa. Henkilöstön rekrytointi on käynnissä.

Porvoon tilapalvelut on elokuusta lähtien vastannut kaupunkikonserniin kuuluvan Point Collegen oppilas- ja henkilöstöruokailusta.

Porvoon tilapalveluiden terveysperusteiset poissaolot ovat edelleen vähentyneet.

Paikallisia elintarviketuottajia etsitään yhteiseen kehitystyöhön, jotta lähiruoan käyttöä voitaisiin lisätä liikelaitoksen asettamien tavoitteiden mukaan.

Palveluverkossa tapahtuvat muutokset vaikuttavat toimitilapalveluiden (kiinteistöhoito ja siivous) asiakkaiden palvelutarpeeseen.

Tuloksen arvioidaan olevan talousarvion mukainen.

Strategiset sitovat tavoitteet	Status 8/2017
Peruspääoman tuotto, 5 %	Tavoite toteutuu
Tilikauden tulos vähintään, -93 000 €	Tavoite toteutuu